

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoVS/3/2022
Identifikačné číslo spisu:	9522100130
Dátum vydania rozhodnutia:	09.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:9522100130.5

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu, JUDr. Dany Wänkeovej, JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného JUDr. X. D. a spol., vedenej pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 9. augusta 2022 v Bratislave o sťažnosti obvineného JUDr. X.I. D. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. mája 2022, sp. zn. 5Tostš-š 11/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť obvineného JUDr. X. D. zamietla.

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 13. mája 2022, sp. zn. 5Tostš-š 11/2022, podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol, že sudca tohto súdu, JUDr. Juraj Kliment, nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania vo veci obvineného JUDr. X. D., vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tostš-š 11/2022.

Proti tomuto uzneseniu, ktoré bolo oznámené obvinenému 2. júna 2022 a jeho obhajcovi (určenému na doručovanie písomností) 6. júna 2022, podal obvinený 3. júna 2022 sťažnosť prostredníctvom jedného zo svojich obhajcov.

Napadnutému uzneseniu vytkol, že namiesto riadneho vysporiadania sa s predloženými dôvodmi na vylúčenie sudcu JUDr. Juraja Klimenta sa v odôvodnení zaoberá „obhajobou“ protiprávnych postupov menovaného sudcu v iných trestných veciach, ktoré sa stali predmetom prieskumu iných senátov najvyššieho súdu a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Z toho má vyplývať neschopnosť odosobniť sa od predmetu konania.

Zaujatosť sudcu JUDr. Juraja Klimenta má byť v tejto veci daná aj tým, že o prepustení obvineného z väzby sa rozhodlo vo flagrantnom rozpore s ustanovením § 32 ods. 4 Trestného poriadku; obvinený v

tejto súvislosti obsahlo argumentuje a v princípe dôvodí, že o jeho väzbe sa nemalo rozhodovať, kým nebola právoplatne vyriešená otázka vylúčenia sudcu JUDr. Juraja Klimenta z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej veci.

V tejto súvislosti obvinený poukázal na fakt, že rozhodnutie senátu 5T najvyššieho súdu z 13. mája 2022 bolo 1. júna 2022 verejne analyzované na internetovej stránke aktualita.sk, hoci ním on ani jeho obhajoba v tom čase nedisponovali. V tom vidí neprípustnú bulvarizáciu a dôkaz o mimoriadnej mediálnej angažovanosti namietaného sudcu. V danom prípade podľa obvineného všetky skutočnosti vyvolávajú dôvodnú obavu z toho, že sudca JUDr. Juraj Kliment nie je schopný vzhľadom na osobu klienta a predmet konania odolávať politickému a mediálnemu tlaku v zmysle základnej povinnosti sudcu podľa § 30 ods. 2 písm. c) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za rozpor s logikou obvinený považuje skutočnosť, že namietaný sudca oznámil svoju zaujatosť z dôvodu svojich vyjadrení voči obvineným a napokon o obvineného námietke sám rozhodol, že zaujatý nie je. Ak JUDr. Juraj Kliment nemal pochybnosti o svojej zaujatosti, potom je nepochopiteľné, prečo oznamoval svoju zaujatosť.

V ďalšej časti obvinený poukázal na dôvody, ktoré uviedol vo svojej námietke zaujatosti a ktoré podľa neho opodstatňujú vylúčenie JUDr. Juraja Klimenta z vykonávania úkonov trestného konania v tejto veci.

Pochybnosť o nezaujatosti má vyplývať zo vzťahu namietaného sudcu k obvinenému a jeho obhajcovi.

Pokiaľ ide o pomer k obvinenému, je viac než pravdepodobné, že sudca JUDr. Juraj Kliment by k jeho osobe mohol z viacerých dôvodov prechovávať silnú animozitu. Jedným z týchto dôvodov sú verejné vyjadrenia vrcholných predstaviteľov politickej strany SMER-SD (ktorým je aj obvinený) spochybňujúce morálne a zákonné pôsobenie JUDr. Juraja Klimenta vo funkcii sudcu. Svojimi vyjadreniami ako aj odôvodnením napadnutého rozhodnutia podľa obvineného sudcu JUDr. Juraj Kliment deklaroval svoju zaujatosť voči súčasnej opozícii, konkrétne predstaviteľom politickej strany SMER-SD, a to vrátane obvineného.

Vylučujúcim dôvodom je i politická angažovanosť JUDr. Juraja Klimenta, o ktorej svedčí viacero faktov; bol nominantom strany SaS (ktorá je dnes súčasťou vládnej koalície) na kandidáta na funkciu riaditeľa Národného bezpečnostného úradu a tiež kandidátom predsedu strany OĽANO na generálneho prokurátora. Samotný sudca v relácii na televíznej stanici TA3 prezradil, že ho s ponukou kandidovať oslovil vtedajší premiér U. A., pričom sympatie k súčasnej vláde prejavil, keď okrem toho uviedol, že ho oslovil program strany OĽANO. Jeho politická angažovanosť má byť zrejmá i z toho, že bol za člena Súdnej rady Slovenskej republiky dosadený súčasnou vládou.

Čo sa týka pomeru sudcu k obhajcovi obvineného, JUDr. B. P., tak obavy o jeho nestrannosť potvrdzuje najnovší nález ústavného súdu zo 14. apríla 2022, sp. zn. I. ÚS 32/2021, ktorým bolo konštatované porušenie základných práv menovaného obhajcu z dôvodu, že nemal možnosť namietat zaujatosť sudcu JUDr. Juraja Klimenta, ktorý o ňom rozhodoval, a to pre jeho mediálne výroky k policajnej akcii „I.“ ako aj pre kritiku rozhodovania ústavného súdu o vydaní či nevydaní súhlasu na vzatie sudcov do väzby.

Obvinený na tomto mieste zdôraznil, že aj napriek ďalším rozhodnutiam ústavného súdu, ktorými bolo konštatované porušenie základných práv sťažovateľov v súvislosti s rozhodovacou činnosťou namietaného sudcu, ministerka spravodlivosti voči nemu doposiaľ neiniciovala disciplinárne konanie, ale namiesto toho sa ho zastala a ocenila jeho občiansku angažovanosť. To len potvrdzuje, že JUDr. Jurajovi Klimentovi je poskytovaná určitá forma politického krytia zo strany vlády, ktorá sa napojením aj na neho snaží zlikvidovať súčasnú opozíciu vrátane obvineného.

Z podstaty skutku, pre ktorý sa voči obvinenému vedie trestné stíhanie, obvinený považuje za dôležitý nález ústavného súdu z 9. decembra 2021, sp. zn. II. ÚS 300/2021, ktorým bolo vyslovené porušenie základných práv sťažovateľa, a to v súvislosti s právom na zákonného sudcu, pretože v danej veci rozhodoval sudca JUDr. Juraj Kliment, ktorého príbuzenstvo k prokurátorovi JUDr. Ondrejovi Repovi, PhD. objektívne vyvoláva pochybnosti o jeho nestrannosti.

Bol to pritom práve JUDr. Ondrej Repa, PhD., ktorý až do októbra 2021 dozoroval „kauzu F.“, vedenú pod ČVS: 331/NKA-BA2-2020, ktorá bola včlenená do skutku, ktorý sa kladie za vinu obvinenému; menovaný ešte ako dozorový prokurátor v označenej veci vydal uznesenie o začatí trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku, v ktorom stranu SMER-SD označil za zločineckú skupinu.

S ohľadom na objektívny test nestrannosti obvinený z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby iný senát najvyššieho súdu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v celom rozsahu zrušil napadnuté uznesenie a sám rozhodol o vylúčení sudcu JUDr. Juraja Klimenta z konania a rozhodovania vo veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost-š 11/2022.

Iný päťčlenný senát najvyššieho súdu [§ 32 ods. 5 písm. d) Trestného poriadku, § 18 ods. 1 veta druhá zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov] po zistení, že sťažnosť obvineného JUDr. X. D. spĺňa všetky formálne podmienky, v intenciách § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia ako i konanie jemu predchádzajúce a dospel k záveru, že táto sťažnosť nie je dôvodná.

Vychádzajúc z odôvodnenia námietky zaujatosti a taktiež sťažnosti proti napadnutému uzneseniu, vylúčenie sudcu JUDr. Juraja Klimenta z vykonávania úkonov trestného konania v tejto veci má/majú pri uplatnení tzv. objektívneho testu nestrannosti zakladať: (i) negatívny postoj k obvinenému z dôvodu kritických vyjadrení predstaviteľov politickej strany SMER-SD, ktorým je aj obvinený, na adresu namietaného sudcu, (ii) vyjadrenia namietaného sudcu urobené: (ii.a) v súvislosti s rozhodovaním o väzbe Mgr. A. Z., ktorý bol súčasťou mnohých tlačových konferencií strany SMER-SD, v rámci ktorých bol kritizovaný aj namietaný sudca, (ii.b) v reakcii na výroky predsedu uvedenej politickej strany, kedy tohto politika označil za manipulátora a vyzval ho, aby prestal zastrašovať a vyhrážať sa sudcovi, (iii) politická angažovanosť sudcu JUDr. Juraja Klimenta, podporovaná súčasnými vládnymi stranami, najmä pri uchádzaní sa o verejné funkcie a poskytovaní ochrany pred vyhovením disciplinárnej zodpovednosti, namierená proti strane SMER-SD, (iv) príbuzenstvo JUDr. Juraja Klimenta k prokurátorovi JUDr. Ondrejovi Repovi, PhD., ktorý dozoroval tzv. kauzu „F.“, ktorá je zakomponovaná do znenia inkriminovaného skutku, (v) pomer namietaného sudcu k obhajcovi JUDr. Davidovi Lindtnerovi, vyplývajúci z vyjadrení JUDr. Juraja Klimenta týkajúcich sa tzv. kauzy „I.Ú.“, (vi) postupnosť rozhodovania o jeho väzbe s ohľadom na právoplatne nevyriešenú námietku zaujatosti, (vii) mediálna angažovanosť namietaného sudcu a s tým spojená bulvarizácia trestného konania vedeného voči obvinenému, (viii) odlišný prístup namietaného sudcu k tým istým okolnostiam v prípade ním oznámenej zaujatosti a neskoršom rozhodovaní o námietke zaujatosti podanej obvineným.

Bez potreby opakovať teoretické východiská rozhodovania o námietke zaujatosti (ktoré sú súčasťou odôvodnenia napadnutého uznesenia), najvyšší súd považuje za dôležité zvýrazniť, že na vznik pochybnosti o schopnosti namietaného sudcu objektívne pristupovať k úkonom trestného konania v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku musia existovať celkom konkrétne skutočnosti osobného charakteru týkajúce sa individuálne určenej trestnej veci (t. j. skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie ako aj všetky s ním súvisiace faktické okolnosti; v praxi ide zväčša o prípady, ak je sudca sám poškodený trestným činom, má priamy právny záujem na prejednávanej veci alebo je svedkom trestného činu) alebo k menovite známym osobám, ktoré v nej vystupujú.

Z vyššie uvedeného súhrnu vyplýva, že obvinený sa primárne snaží navodiť zdanie (najmä v bodoch i až iii), že sudca JUDr. Juraj Kliment má byť súčasťou politického zápasu a v tomto ohľade minimálne naklonený, ak nie priamo zaviazaný tým politickým stranám, ktoré sa vyhraňujú voči strane SMER-SD, ktorej je obvinený členom, resp. predstaviteľom.

Najvyšší súd sa pritom už v minulosti vyslovil (v súvislosti s identickými námietkami na adresu menovaného sudcu v iných trestných veciach), že ak sa sudca uchádza(l) alebo zastáva(l) inú verejnú funkciu, ktorej obsadenie býva tradične spojené s nomináciou, resp. podporou aj zo strany rôznych politických subjektov, tak takáto skutočnosť žiaden z taxatívne vymedzených dôvodov na vylúčenie sudcu v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku nenapĺňa (uznesenia najvyššieho súdu z 8. marca 2022, sp. zn. 1 TdoVS 1/2022, a zo 16. marca 2022, sp. zn. 1 TdoVS 2/2022).

Nadväzujúc na uvedené, pochybnosti o nestrannosti sudcu nemôže zakladať ani to, že naňho ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky nepodala disciplinárny návrh, hoci súdiac podľa obvineného, na to boli splnené všetky zákonné podmienky. Takáto okolnosť s prejednávanou vecou totiž nemá žiadnu bezprostrednú súvislosť.

Tak ako pomer k prejednávanej veci či obvinenému bez ďalšieho nespôsobuje podanie trestného oznámenia obvineným na sudcu, ktorý prejednáva jeho trestnú vec [k tomu pozri bližšie napr. rozhodnutia uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 11/2009 alebo 22/2011], dôvod na vylúčenie sudcu z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej veci nie sú spôsobilé založiť ani masovokomunikačnými prostriedkami šírené opakované negatívne, kritické, útočné či inak urážajúce vyjadrenia obvineného, resp. predstaviteľov politickej strany ktorej je členom, na osobu zákonného sudcu. V tomto ohľade si je nutné uvedomiť, že obzvlášť rozhodovacia činnosť sudcov vykonávajúcich svoju funkciu na najvyšších súdnych autoritách je často predmetom verejného záujmu vrátane s tým spojenej kritiky, a preto do profesionálnej výbavy každého sudcu nevyhnutne patrí schopnosť zachovať si nadhľad a odosobniť sa od takýchto prejavov. Práve opačný prístup by mohol viesť k účelovému vylučovaniu neželaných sudcov a tým ovplyvňovaniu, kto bude rozhodovať o konkrétnej veci (k tomu pozri aj rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 47/1998).

Na strane druhej, pochybnosti o nestrannosti sudcu môže vyvolať jeho prehnaná reakcia na takéto prejavy, a to za situácie, ak vyvoláva dojem, že dotknutý sudca si nedokázal udržať potrebný odstup (zdržanlivosť) od vyjadrení procesnej strany k jeho osobe (k tomu primerane rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Chmelíř proti Českej republike zo 7. júna 2005, č. 64935/01).

V tomto kontexte, berúc do úvahy obsahovú stránku i celkový kontext za akého bolo urobené, iný senát najvyššieho súdu hodnotil medializované vyjadrenie sudcu JUDr. Juraja Klimenta na výroky predsedu politickej strany SMER-SD, ktorý je v tejto veci rovnako stíhaný za tie isté skutky ako obvinený JUDr. X. D., pričom dospel k záveru, že namietaný sudca ním nedal príčinu, ktorá by v teraz prejednávanej veci objektívne vyvolávala pochybnosť o jeho nezáujatosti.

Predmetné vyjadrenie sudcu JUDr. Juraja Klimenta bolo urobené a medializované dávno (viac než jeden kalendárny rok) pred začatím trestného stíhania a súčasne vznesením obvinenia doc. JUDr. X. L., CSc. ako aj JUDr. X. D., pričom z jeho obsahu vyplýva, že s touto vecou nijako nesúvisí. Netýka sa ani obvineného JUDr. X. D., výlučne väzbe ktorého senát 5T najvyššieho súdu rozhodoval, ale výhradne obvineného JUDr. X. L., CSc., ktorého mediálne výstupy v rámci politickej prezentácie (a teda nie v určitej trestnej veci) boli dôvodom pre vytýkané vyjadrenie. Toto vyjadrenie JUDr. Juraja Klimenta zároveň nie je porovnateľné s jeho výrokmi, ktoré boli predmetom skúmania zo strany najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 TdoVS 1/2021, kde dôvodom jeho vylúčenia bolo porušenie princípu prezumpcie nevinoty vo vzťahu ku konkrétnej trestnej veci. Ako už bolo konštatované, v tomto prípade išlo o nesúhlasnú reakciu na medializované výroky osoby, ktorá sa až neskôr stala obvinenou a ktorej prejavy a naň nadväzujúca reakcia sudcu s prejednávanou vecou, osobitne s týmto rozhodovaním o väzbe, nijako nesúvisia [na rozdiel od situácie vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Ndt 7/2021, v ktorej dospel najvyšší súd k záveru, že JUDr. Juraj Kliment svojimi medializovanými vyjadreniami ešte pred rozhodnutím o vine oznámil svoj postoj k prerokúvanej veci a nie iba k niektorej z obvinených osôb (pozri najmä s. 18 uznesenia zo 17. marca 2021)]. Treba pritom zdôrazniť, že pri rozhodovaní o väzbe sa dôvodnosť trestného stíhania a existencia konkrétnych skutočností zakladajúcich niektorý z dôvodov

väzby posudzujú vždy prísne individuálne. Preto ani eventuality pomer sudcu k inému spoluobvinenému, ktorého sa však toto konanie a rozhodovanie o väzbe žiadnym spôsobom - v okolnostiach posudzovanej veci vzhľadom na absenciu súhlasu podľa čl. 78 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky ani potencionálne - nedotýka, nie je spôsobilý založiť dôvod na vylúčenie zákonného sudcu z vykonávania úkonov trestného konania v tejto veci. Samozrejme inak by tomu bolo napr. pri spoločnom konaní o väzbe alebo po podaní obžaloby vo veci samej.

Čo sa ďalej týka ústneho odôvodnenia väzobného rozhodnutia vo veci obvineného Mgr. A. Z., vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost-š 10/2022, tak ani toto s predmetnou vecou nesúvisí, pričom nebolo dôvodom na vylúčenie namietaného sudcu ani vo veci, v ktorej bolo urobené (ako to vyplýva z uznesenia najvyššieho súdu zo 6. júna 2022, sp. zn. 2 TdoVS 2/2022).

Fakt, že táto trestná vec priťahuje väčšiu pozornosť médií, rovnako nespôsobuje pomer zákonného sudcu k nej, a teda dôvod na jeho vylúčenie. Pokiaľ ide o to, že väzobné uznesenie najvyššieho súdu z 13. mája 2022, sp. zn. 5 Tost-š/11/2022, bolo analyzované na internetovej spravodajskej stránke aktuality.sk predtým, než bolo doručené obvinenému a jeho obhajcovi (určenému na doručovanie), inému senátu nie je zrejmé, čo má nasvedčovať záveru, že na tom má podiel práve sudca JUDr. Juraj Kliment, a preto túto námietku bez ďalšieho považuje za irelevantnú.

K výhrade týkajúcej sa odlišného prístupu zo strany sudcu JUDr. Juraja Klimenta k tým istým okolnostiam sťažnostný súd uvádza, že nielen s ohľadom na odôvodnenie nálezu ústavného súdu z 28. januára 2021, sp. zn. II. ÚS 428/2020 (body 117. až 124.), ale aj znenie § 32 ods. 3 Trestného poriadku, si nemožno zamieňať procesné postavenie sudcu - oznamovateľa vlastnej zaujatosti, so sudcom, ktorý má rozhodovať o námietke zaujatosti podanej niektorou zo strán, hoci z personálneho hľadiska ide o tú istú osobu. Za situácie, ak niektorá zo strán svoju námietku zaujatosti založí (aj) na okolnosti, ktorú predtým oznámil dotýčny sudca, to neznamena, že u tohto sudcu možno len na základe takejto skutočnosti odvodzovať jeho zaujatosť. Namietaný sudca JUDr. Juraj Kliment sa navyše celkom jasne vyjadril, že v tejto veci sa subjektívne necíti byť zaujatý, pričom svoje oznámenie urobil so zreteľom na objektívny test nestrannosti.

V tejto súvislosti považuje sťažnostný súd za potrebné tiež uviesť, že v prípade stretu obsahovo totožnej námietky zaujatosti vznesenej stranou konania a uplatnenou dotknutým sudcom v oznámení podľa 32 ods. 1 Trestného poriadku, treba vždy uplatniť procesný postup, ktorý poskytuje strane konania väčší rozsah práv. Vo vzťahu k najvyššiemu súdu to znamená, že o vznesenej námietke zaujatosti musí najprv rozhodnúť trojčlenný senát, ktorého je namietaný sudca členom, a v prípade podania sťažnosti takéto rozhodnutie preskúma päťčlenný senát. Len rozhodnutie o (ne)vylúčení sudcu prijaté takýmto ústavne súladným postupom, je potom spôsobilé vyvolať účinky formulované v stanovisku trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnenom v Zbierke pod č. 15/2017-B, t. j. že o vylúčení sudcu z toho istého dôvodu sa rozhodne len raz, a to s vyriešením jeho vylúčenia/nevylúčenia z rozhodovania pre celý ďalší priebeh konania až do jeho právoplatného skončenia.

Z toho pohľadu považuje sťažnostný súd za podstatné, že v posudzovanej veci nebol tento postup dodržaný, keď iný trojčlenný senát najprv rozhodol na základe oznámenia JUDr. Juraja Klimenta o jeho nevylúčení, hoci ešte pred jeho rozhodnutím bola obvineným vznesená námietka zaujatosti voči tomuto sudcovi aj z obsahovo rovnakých dôvodov. Akceptovanie názoru vysloveného v napadnutom uznesení, podľa ktorého je takéto nesprávne (z hľadiska procesného postupu a nie apriori obsahu) rozhodnutie záväzné aj v následnom konaní o námietke zaujatosti, by zároveň vo svojich dôsledkoch vyvolalo rovnakú situáciu, ktorá bola už vyššie zmieneným nálezom ústavného súdu z 28. januára 2021, sp. zn. II. ÚS 428/2020, vyhodnotená ako s ústavnou relevanciou porušujúca práva obvineného. V tejto časti by totiž konanie o vznesenej námietke bolo iba formálne, a to vrátane konania o sťažnosti, ktorá by stratila povahu skutočného opravného prostriedku. Sťažnostný súd na tomto mieste pripomína, že ochrana základných ľudských práv a slobôd (aktuálne je v hre právo na nestranný súd) je primárne úlohou všeobecných súdov, a na túto svoju povinnosť nemôže sťažnostný súd rezignovať len v dôsledku skoršieho - práva sťažovateľa porušujúceho procesného postupu. Sťažnostný súd preto vecne

posudzoval aj tie námietky sťažovateľa, ktoré obsahovo zodpovedajú dôvodom, ktoré vo svojom oznámení uviedol JUDr. Juraj Kliment a ktorých bolo rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu z 11. mája 2022, sp. zn. 1 Ndt 10/2022.

Za bezvýznamné s ohľadom na prejednávajúcu vec považuje sťažnostný súd poukazovanie na príbuzenstvo sudcu JUDr. Juraja Klimenta s prokurátorom JUDr. Ondrejom Repom, PhD., nakoľko aj keď v tejto veci možno hovoriť o určitej skutkovej a personálnej (osobami niektorých obvinených) previazanosti s inou trestnou vecou vedenou pod ČVS: PPZ-331/NKA-BA2-2020, ktorú ako prokurátor dozoroval JUDr. Ondrej Repa, PhD., voči obvinenému sa v prejednávanej veci po celý čas vedie samostatné konanie, na ktorého priebeh menovaný prokurátor (na základe predloženého spisu) nemá a ani nemal žiaden vplyv. Inými slovami, nie je potrebné sa hlbšie zaoberať osobnými väzbami medzi oboma menovanými, keďže z podstaty uvedeného je zrejmé, že tu v žiadnom štádiu konania z daného dôvodu (príbuzenstva) nemohla vzniknúť pochybnosť o nezaujatosti namietaného sudcu pre jeho pomer k orgánu činnému v trestnom konaní - prokurátorovi v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku (v tejto súvislosti možno len pre úplnosť poukázať na totožne formulovaný dôvod na vylúčenie sudcu, ktorý uplatnil iný obvinený v inej trestnej veci a ku ktorému sa najvyšší súd zhodne s týmto názorom vyjadril vo svojich uzneseniach z 27. apríla 2022, sp. zn. 3 Ndt 6/2022, a 6. júna 2022, sp. zn. 2 TdoVS 2/2022).

Pokiaľ ide o publikované vyjadrenie sudcu JUDr. Juraja Klimenta, urobené v súvislosti s akciou „I.“, majúce zakladať pomer tohto sudcu k obhajcovi obvineného, JUDr. B. P., ktorému (ako aj ďalším osobám) v danej veci bolo vznesené obvinenie, tak k tomu považuje sťažnostný súd za potrebné uviesť, že uznesením najvyššieho súdu z 22. februára 2021, sp. zn. 1 TdoVS 1/2021, došlo k vylúčeniu sudcu JUDr. Juraja Klimenta z vykonávania úkonov trestného konania vo veci obvinenej JUDr. A. O. a spol., vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 5Tp/2/2020 (ide o spomínanú kauzu „I.“ a uznesenie, o ktorom sa sťažnostný súd už zmienil v skoršej časti svojho rozhodnutia), z dôvodu porušenia princípu prezumpcie nevinoty, a teda pre pomer sudcu JUDr. Juraja Klimenta ku konkrétnej inej trestnej veci a nie pre pomer k osobe JUDr. B. P., ktorý by sa prenášal, resp. prejavoval aj v prejednávanej veci, v ktorej má navyše postavenie obhajcu. V tejto súvislosti sa žiada (v zhode s napadnutým uznesením) zopakovať, že pokiaľ ide spôsobilosť vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcu s následkom jeho vylúčenia z konania a rozhodovania, vzťah s najväčším potenciálom je pomer k veci a na opačnej strane tohto spektra stojí pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Z toho vyplýva, že skutočnosť spôsobilá vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcu pre jeho pomer k osobám, ktorých sa úkon priamo týka (teda o ktorých sa rozhoduje) automaticky nemusia byť spôsobilé vyvolať pochybnosti o jeho nezaujatosti aj pre pomer k ich zástupcom. Inak povedané, pri rozhodovaní o vylúčení sudcu z dôvodu pomeru k osobe je nutné rozlišovať či ide o obvineného, jeho obhajcu alebo iný orgán činný konaní.

K tejto časti podanej námietky zaujatosti možno ďalej uviesť, že ani z nálezu ústavného súdu zo 14. apríla 2022, sp. zn. I. ÚS 32/2021, nevyplyva, že by sudca JUDr. Juraj Kliment mal byť vylúčený pre pomer k JUDr. B. P.; ústavný súd v tomto rozhodnutí konštatoval porušenie práv sťažovateľa - JUDr. B. P. v princípe „len“ z toho dôvodu, že nebol informovaný o zmene v zložení senátu 4T, a tak nemohol uplatniť potenciálnu námietku zaujatosti voči sudcovi JUDr. Jurajovi Klimentovi, ktorý pre náhlu prekážku nahradil riadnu členku dotknutého senátu.

Celkom mimo dôvodov na vylúčenie sudcu z vykonávania úkonov trestného konania v zmysle ustanovenia § 31 Trestného poriadku sa nachádza argumentácia, ktorej obvinený vo svojej sťažnosti prikladá podstatný význam, spočívajúca v tom, že o jeho väzbe sa nemalo rozhodnúť skôr, než bola právoplatne vyriešená otázka zloženia sťažnostného senátu v kontexte podanej námietky zaujatosti na člena tohto senátu - sudcu JUDr. Juraja Klimenta. Odhliadnuc od toho, že v tomto prípade išlo o senátne rozhodovanie, o nesúlase s postupom súdu v konaní (hoci aj nesprávnym) sa v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku nekoná.

Napokon, čo sa týka obsahovej stránky napadnutého uznesenia a jeho odôvodnenia musí sťažnostný súd

opäť konštatovať, že toto dôsledne nerešpektuje znenie § 176 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku, keď otvorene polemizuje a hodnotí kvalitu rozhodnutí ústavného súdu i najvyššieho súdu v iných veciach (vedených pod sp. zn. I. ÚS 32/2021, 1 TdoVS 1/2021 a 1 Ndt 10/2022), keď tam zvolená kritika presahuje rámec definovaný podanou námietkou zaujatosti, pričom na jednom mieste nevhodne prerastá až do osobnej roviny vo vzťahu k inému sudcovi najvyššieho súdu. Ani táto okolnosť však nespôsobuje vznik pochybnosti o schopnosti sudcu JUDr. Juraja Klimenta rozhodovať v tejto veci nestranne.

V zmysle rozhodovacej praxe, aj keď stanovisko osoby namietajúcej zaujatosť sudcu je dôležité, rozhodujúce je, či pochybnosť o jeho nezaujatosti možno považovať za objektívne oprávnenú (porovnaj napr. s rozsudkom Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Meng proti Nemecku zo 16. februára 2021, č. 1128/17, bod 46.). Vychádzajúc z vyššie rozvedených úvah, k takému zisteniu iný senát najvyššieho súdu nedospel, a preto ako nedôvodnú jednomyselne zamietol sťažnosť obvineného JUDr. X.I. D..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.